

КЫРГЫЗ ТИЛИ

10-КЛАСС

ВАРИАНТ № 4

(окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн)

Аты-жөнү: _____

2020

№ 1. Үндөштүк закону сакталбаган сөздү белгилеңиз.

- А) сыйлуу
- Б) архитектура
- В) аргымак
- Г) мүнүшкөр

№ 2. Орфоэпиялык эрежеге ылайык сөздү белгилеңиз.

- А) портфель
- Б) комузчу
- В) балыкчы
- Г) куваныштуу

№ 3. Өтмө маани катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) Бал челекчилер балды жакшы чогултушту.
- Б) Балды дарылыкка пайдаланышты.
- В) Дарынын курамында бал бар экендиги аныкталды.
- Г) Бөбөгүмдүн тили балдай таттуу болуп чыгып келе жатат.

№ 4. Метафора катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) Чөп чабык башталды.
- Б) Электр жарыгы кубаттуу болду.
- В) Сахнада көл толкугандай толкуп-ташып турду.
- Г) Акылдуу дегенден абийир качты.

№ 5. Метонимия катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- А) Жолдошунду уят кылба!
- Б) Аны университет катуу сыйлайт
- В) Жаңычылдыгын көрсөттү
- Г) Акылсызды алга сүрөш кыйын.

№ 6. Төмөнкү сөздөрдөн омонимге мисалды белгилеңиз.

- А) киши
- Б) ырлар
- В) бабалар
- Г) ат

№ 7. Берилген сөздүн синонимди аныктаңыз: кубаттуу.

- А) күчтүү
- Б) жеткиликтүү
- В) эстүү
- Г) иштүү

№ 8. Берилген фразеологизмдин ордуна мааниси жагынан жакын кайсы сөздү колдонууга болот?
Кабырга менен кеңешүү.

- А) тез
- Б) жок болуу
- В) бой көтөрүү
- Г) ойлонуп көрүү

№ 9. Архаизм катышкан мисалды белгилеңиз.

- А) Кошуналар жаңы көчүп келишти.
- Б) Тарткан сүрөтүнө кумарланып карап турду.
- В) Тымтырстык өкүм сүрүп турду.
- Г) Хандык атадан балага өтүп келген.

№ 10. Топонимика...

- А) суу аттары жөнүндө илим
- Б) жер аттары жөнүндө илим
- В) жылдыздар аттары жөнүндө илим
- Г) адам аттары жөнүндө илим

№ 11. Кыймыл-аракеттин башталышын билдирген этиштин татаал формасы катышкан мисалды белгилеңиз.

- А) Түнү бою басып жүрдү.
- Б) Комузга даярданууга бара башта.
- В) Суулар таза болуп чыкты.
- Г) Жаңы кинону көрүп бүттү.

№ 12. Боштукка ылайыктуу сөздү белгилеңиз.

Адал эмгек... таптырат,
Арам эмгек... тарттырат.

- А) намыс/ эрдик
- Б) алтын/шаттык
- В) абийир/азап
- Г) карылык/береке

№ 13. Эвфемизм катышкан мисалды белгилениз.

- А) Жыгылган күрөшкө тойбойт.
- Б) Оозунан ак ит кирип, кара ит чыгып жатты.
- В) Акыл-эстүү кыздар болуп чоңойду
- Г) Биз күткөн күн да келди.

№ 14. Тыныш белгиси туура коюлган мисалды белгилениз.

- А) Ар дайым өзүңдү тарбияла – деди чоң атам.
- Б) “Ар дайым өзүңдү тарбияла,” – деди чоң атам.
- В) Ар дайым өзүңдү, тарбияла: – деди чоң атам.
- Г) “Ар дайым өзүңдү тарбияла,” – деди, чоң атам.

№ 15. Асты сызылган сөздөрдөн аныктоочтук милдетти аткарган мисалды белгилениз.

- А) Мен көптөн бери көрбөгөн карыя улгайып бара жатыптыр.
- Б) Залкар ойлорун неберелерине айтып берип отурду.
- В) Улгайып калган карыя акыл-насаатын айтты.
- Г) Айтылган сөздөн улам бактылуу күндөрдү ойлоду.

№ 16. Берилген текст иш кагаздарынын кайсы түрүнө тиешелүү экендигин белгилениз.

Мен Бишкек шаарынын жашоочусу Рыскул уулу Акбар улуттук китепканадан 1000(миң) санындагы китепти 2014-жылдын 6-мартында көргөзмө уюштурууга алдым. 1 айдан кийин өз убагында тапшырып берем.

- А) тил кат
- Б) келишим
- В) түшүнүк кат
- Г) арыз

№ 17. Туура жазылган сөздөрдү белгилениз.

- А) беш-бештен, муундан-муунга
- Б) ага ини, улуу кичүү
- В) эксминистр, эже синди
- Г) аң сезим, ата эне

№ 18. Берилген татаал сүйлөмдүн курамында канча жөнөкөй сүйлөм бар экендигин белгилениз.

Боз үйдүн эскилиги жеткен каалгасы шамалга улам ачыла берди ага бакан тиреп бекем жаап коюп ээси топтошкон кишилерди көздөй басты.

- А) 1
- Б) 2
- В) 3
- Г) 4

№ 19. Кайсы катардагы сүйлөмдө биринчи бөлүгү экинчи бөлүгүнө багынып турат?

- А) Колу-буту жок, ошентсе да терезеге сайма саят.
- Б) Атасы оңой уста эмес, себеби жасаган ишинен көрүнүп турат.
- В) Жер менен иштебей, нанды кайдан табасың?
- Г) Кызынан кат келди да, Айша эне тынч алып калды.

№ 20. Кайсы катардагы сүйлөмдө асты сызылган сөз тике маанисинде колдонулду?

- А) Көтөргөн жүгү тоодой болот
- Б) Айтылган ойлору тоодой бийик сезилди.
- В) Быйыл тоонун чөбү жетиштүү болду.
- Г) Ал мага тоодой тирек болот.

Тесттин жыйынтыгын баалоо:

- Ар бир туура аткарылган тапшырма 1 балл менен бааланат. Тестке жалпы максималдуу 20 балл берилет.
- Топтолгон баллды 5 баллдык баалоо шкаласына которуу:

Балл	Баа
1-6	"2"
7-10	"3"
11-14	"4"
15-20	"5"